

**СТРУЧНО УПУТСТВО
ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ И РЕАЛИЗАЦИЈУ ОБРАЗОВНО-
ВАСПИТНОГ РАДА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ У
ШКОЛСКОЈ 2020/2021. ГОДИНИ**

САДРЖАЈ

1. ПРЕДМЕТ И ПРИМЕНА СТРУЧНОГ УПУТСТВА	3
2. ПРАВНИ ОКВИР	3
3. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3
3.1. Искуство Републике Србије у остваривању наставе на даљину.....	3
3.2. Искуства других земаља приликом поновног отварања школа.....	4
4. ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД У ШКОЛСКОЈ 2020/2021. ГОДИНИ.....	5
4.1. Посебан програм основног образовања и васпитања	5
4.2. Настава на даљину у школи	6
4.2.1. Организација наставе на даљину на нивоу Републике Србије	7
4.2.2. Организација наставе путем Јавног медијског сервиса Србије	7
4.3. Образовно-васпитни рад у школи кроз непосредни рад и наставом на даљину.....	9
4.3.1. Модели образовно-васпитног рада	9
4.4. Целодневна настава и продужени боравак	13
4.5. Образовно-васпитни рад за ученике на дужем кућном и болничком лечењу.....	14
4.6. Организација исхране ученика	14
5. УПУТСТВА.....	15
5.1. Упутство за директора	15
5.2. Упутство за наставника и одељењског старешину	16
5.3. Примена мера заштите здравља ученика и запослених у току образовно-васпитног рада школе.....	17

1. ПРЕДМЕТ И ПРИМЕНА СТРУЧНОГ УПУТСТВА

Стручним упутством о организацији и реализацији образовно-васпитног рада у основној школи у школској 2020/2021. години ближе се уређују начин планирања, организовања и остваривања образовно-васпитног рада основне школе и то непосредног образовно-васпитног рада и образовно-васпитног рада путем наставе на даљину, као и модели образовно-васпитног рада који ће се примењивати у школској 2020/2021. години у зависности од актуелне епидемиолошке ситуације, као и актуелних препорука и мера надлежних институција и органа, ради обезбеђивања заштите здравља ученика и запослених, спречавања ширења инфекције и заразних болести, као и остваривања права ученика на образовање.

Уколико актуелна епидемиолошка ситуација буде окончана, препоруке и мере надлежних институција и органа усмерене за заштиту здравља становништва и спречавање ширења инфекције заразних болести буду стављене ван снаге и не постоји опасност за здравље ученика и запослених, односно уколико се за то стекну у потпуности безбедни услови, школе ће остваривати редовни непосредан образовно-васпитни рад.

Уколико актуелна епидемиолошка ситуација буде таква да постоји опасност по здравље ученика и запослених и на снази су одговарајуће препоруке и мере надлежних институција и органа усмерене за заштиту здравља становништва и спречавање ширења инфекције школе ће организовати образовно-васпитни рад, у складу са овим стручним упутством.

Упутство је намењено основним школама, ученицима, родитељима, односно другим законским заступницима ученика (у даљем тексту: родитељи), просветним саветницима и осталим запосленим у Министарству.

2. ПРАВНИ ОКВИР

Стручним упутством ближе се уређују начин планирања, организовања и остваривања образовно-васпитног рада основне школе у складу са Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 -др. закон, 10/19 и 6/20) и Законом о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/13, 101/17, 27/18-др. закон и 10/19) и у складу са прописима којима се уређује план и програм наставе и учења, односно наставни план и програм у основном образовању и васпитању.

3. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

3.1. Искуство Републике Србије у остваривању наставе на даљину

У школској 2019/2020. години у циљу правилног и уједначеног поступања основних школа у спровођењу Одлуке Владе Републике Србије о обустави извођења наставе у високошколским установама, средњим и основним школама и редовног рада установа предшколског васпитања и образовања ("Службени гласник РС", број 30/20), у складу са Одлуком о проглашењу ванредног стања ("Службени гласник РС", број 29/20)

и Уредбом о мерама за време ванредног стања ("Службени гласник РС", број 31/20), Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као надлежно министарство за образовање и васпитање (у даљем тексту: Министарство), организовало је учење путем наставе на даљину и на тај начин обезбедило континуитет у образовању ученика и раду образовно-васпитних установа.

Настава на даљину организована је до краја наставне 2019/2020. године, с тим да су се часови у периоду од 17.03.2020. године до 15.06.2020. године емитовали на каналима Јавног медијског сервиса – РТС канал 2, РТС канал 3 и РТС Планети.

Путем телевизијских канала и мултимедијских интернет платформи, емитовани су часови наставе за ученике основних и средњих школа, укључујући и часове припремне наставе за завршни испит, као и часове посвећене анализи задатака у оквиру самопроцене знања и пробног завршног испита.

Часови су емитовани према унапред утврђеном распореду за први и други циклус и сваки час трајао је од 25 до 30 минута.

План наставних садржаја који су били предвиђени за снимање, у складу са програмима наставе и учења одређеног предмета, односно разреда припремао је Завод за унапређивање образовања и васпитања, као институција надлежна за припрему планова и програма наставе и учења.

Посебна пажња посвећена је осигурању квалитета, припреми часа у складу са програмом наставе и учења одређеног предмета, односно у складу са дидактичко-методичким упутством, као саставним делом прописаног програма.

Истовремено, у складу са достављеним упутствима, школе су организовале образовно-васпитни рад путем наставе на даљину за своје ученике у складу са упутствима Министарства.

Нови начини реализације наставе на даљину осмишљени су у складу са могућностима система и кратким роковима.

Успостављањем националне платформе за онлајн учење на адреси *mojaskola.gov.rs* која подржава наставу емитовану на РТС-у уведена је интерактивност у виду тестова, а ова платформа допринела је изградњи саморегулације у учењу код ученика.

У сарадњи са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу Владе Републике Србије (у даљем тексту Канцеларија) успостављено је веб-место *rasporednastave.gov.rs* на којем су доступни распореди РТС часова, линк ка платформи Моја школа *mojaskola.gov.rs*, препоруке за успостављање онлајн комуникације између наставника и ученика (софтверска решења и упутства).

3.2. Искуства других земаља приликом поновног отварања школа

На основу анализе искустава других земаља, које су у претходном периоду, приступиле поновном отварању школа, Министарство је дошло до налаза да не постоји научни консензус, на основу стручне литературе, о утицају затварања и поновног отварања школе на преношење SARS-COV-2 у заједници. Чињеница је да у већини земаља постоји велика забринутост ученика и родитеља због индиректног утицаја затварања школа.

Већина примењених модела поновног отварања школа укључивала је смањење величине одељења (подела у групе), повећање физичке удаљености између ученика и ограничавање интеракције између група како би се умањио потенцијал за пренос вируса у школама.

Оне земље које су поново отвориле школе увеле су одређену временску динамику реализације непосредне наставе (алтернативни распореди) у погледу времена почетака и завршетака наставе, као и времена за одморе и чишћење учионица и других просторија школе. Такође, велики број земаља користио је и комбиноване моделе, похађање наставе у различитим сменама (преподне, поподне) или похађање наставе алтернативним данима или недељама, док је мањи број земаља одржавао релативно уобичајене школске распореде.

Многе од њих поново су отвориле школе само за млађе или старије ученике, како би расположив простор учинили безбедним за мањи број ученика. Неке земље поново су отвориле школе само за ученике млађих разреда, а након одређеног периода и за ученике старијих разреда. У ретким случајевима било је и земаља код којих су се сви ученици истовремено одмах вратили у школе.

У великом броју земаља донета је одлука да ученици и/или запослени носе заштитне маске у школама, уз различито дефинисање доње старосне границе. Такође, имамо и земље које нису имале прописану обавезност ношења маски као део свог модела поновног отварања школа. У мањем броју земаља вршено је и мерење темепературе на улазу у школу. У свим земљама се инсистирало на организованом додатном прању руку након одређених активности. Систематско тестирање на вирус SARS-COV-2 или антитела у школама вршило се у малом обиму и овај приступ се тренутно не примењује широко.

4. ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД У ШКОЛСКОЈ 2020/2021. ГОДИНИ

4.1. Посебан програм основног образовања и васпитања

Посебан програм основног образовања и васпитања припрема Завод за унапређивање образовања и васпитања, на основу иницијативе Министарства, а у складу Законом.

Посебан програм примењују све основне школе на територији Републике Србије у школској 2020/2021. години.

Посебан програм садржи:

- дужину трајања часа;
- препоруке за организацију наставе;
- неопходне садржаје у складу са планом наставе и учења, који обезбеђују остваривање прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа;
- дидактичко-методичко упутство за остваривање програмских садржаја;
- период остваривања прописаних програмских садржаја.

У складу са Законом, а на основу Посебног програма час траје 30 минута.